

MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ CSALÁDI BÖLCSŐDE HÁLÓZAT

Kisharang Családi Bölcsőde

Szakmai Program

Családi bölcsőde alapadatai	3
Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői.....	3
Minőségpolitikánk - hitvallásunk	4
Családi bölcsődénk küldetése	5
A feladatellátás szakmai tartalma, módja	5
A bölcsődei nevelés alapelvei	6
A családi bölcsődei nevelés feladatai	9
A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	13
A szolgáltatásról szóló tájékoztatás	15
Jogok.....	15

Családi bölcsőde alapadatai

Fenntartó neve: Magyarországi Evangélikus Egyház

Címe: 1085 Budapest, Üllői út 24.

Magyarországi Evangélikus egyház Családi Bölcsőde Hálózat

9700 Szombathely, Náriai út 8.

Családi bölcsőde neve: Kisharang Evangélikus Családi Bölcsőde

Címe: 2373 Dabas, Luther u. 27.

Férőhelyszám: 7 fő

Ellátottak életkora: Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az *a)* és *b)* pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

Ellátási terület: Magyarország közigazgatási területe

Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői

A hálózatban működő családi bölcsődénk Dabason, csendes, zöldövezeti környezetben helyezkedik el.

Az épület valamikor evangélikus iskolaként működött. A helyi gyülekezet számára sokat jelent, hogy az egykori, nevelésnek helyt adó épületet újra gyermekek tölthetik meg.

A bölcsődei és óvodai férőhelyek iránti igény az elmúlt években jelentősen megnövekedett, ugyanakkor ezt az igényt az intézmények nem minden esetben tudják kielégíteni. Gyülekezetben megnőtt a kisgyermekes családok létszáma az utóbbi években és felmerült az igény újabb családi bölcsőde létrehozására.

Minőségpolitikánk - hitvallásunk

Minőségpolitikánk alapelveit az érvényes jogszabályok és a 10. melléklet a 15/1998. (IV. 30.) NM rendelethez A BÖLCSŐDEI NEVELÉS-GONDOZÁS ORSZÁGOS ALAPPROGRAMJA alapján, valamint a Magyarországi Evangélikus Egyház Diakóniai alapelvei, a keresztyény értékrend alapján határoztuk meg.

A gyermekek és szüleik felekezeti hovatartozástól függetlenül felvételt nyerhetnek intézményünkbe. Kiemelt célunk a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesülő gyermekek napközbeni felügyelete, gondozása, nevelése, étkeztetése, foglalkoztatása szükségleteiknek, életkoruknak megfelelően, – családi környezetben.

Maximum 7 gyermek 8-16 óráig való ellátását vállaljuk, valamint ezen a létszámon belül lehetőséget nyújtunk heti, napi és néhány órás időszakos gyermekfelügyeletre, illetve előzetes egyeztetés alapján 7-8-ig és 16-17 óráig vállaljuk a gyermekek időszakos felügyeletét.

Tiszteletben tartjuk a családok egymástól eltérő értékrendjét, a gyermekek egyéniségét, hitét. Célunk a gyermeki személyiség fejlesztése, kibontakoztatása, kiscsoportos foglalkoztatás keretei között.

Családi bölcsődénk tiszteletben tartja az ellátott gyermekek és szüleik, gondviselőik jogait, a mindenkori gyermekvédelmi és adatvédelmi jogszabályok szerint jár el.

Családi bölcsődénk küldetése

Családi bölcsődénk célja, hogy a szülők, gondviselők számára lehetővé tegyük a munkavállalást, hogy az édesanyák visszatérhessenek a munkaerőpiacra, képzéseken vehessenek részt, vagy egyéb irányú elfoglaltságaikat zökkenőmentesen lebonyolíthassák. Családi bölcsődénkben lehetőség nyílik az önkormányzati ellátásból kiszoruló gyermekek felvételére.

Családi bölcsődénkben folytatni kívánt nevelő-gondozó munka igazodik, a korszerű kisgyermek gondozás-nevelés alapelveihez, a gyermekek gondozásának feladatai, egységben valósul meg a neveléssel.

Családi bölcsődénk tiszteletben tartja a család szokásait és törekszik a család és a saját nevelési gyakorlatának összhangjára, a kölcsönös tájékoztatásra;

Elismeri a szolgáltatását igénybevevő család személyiségi jogait és azt a jogát, hogy az őt érintő nyilvántartásokba, dokumentumokba betekinthesse.

A családi bölcsőde előnye, hogy a kis gyermeklétszám lehetőséget ad az egyénre szabott foglalkoztatásra, a különleges bánásmódot igénylő gyermekek szükségleteinek kielégítésére. Családias légkörben könnyebb a szülőktől való elválás, a fertőzőes megbetegedések ritkábbak, mint a nagyobb létszámú közösségekben. Kevesebbet hiányzik a munkából a szülő, gondviselő, nyer vele a munkáltató és a munkavállaló egyaránt.

A családi bölcsőde egyházi jellege a foglalkozásokban speciális tartalmak átadásában, spiritualitás életkorra szabott megélésének lehetőségében, illetve az egyházi ünnepek megünneplésének módjában nyilvánul meg.

Más intézményekkel való együttműködés/kapcsolattartás módja

Intézményünk jelzőrendszeri feladataiból következően, együttműködik a városban működő gyermekjóléti és gyermekvédelmi és családsegítő intézményekkel, melyek integrációját a Dabas Város Önkormányzata Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat valósítja meg. A szolgálat által megszervezett találkozók alkalmával van módunk tájékozódni a város szociális és gyermekjóléti helyzetéről, ill. szolgáltatásunk is beszámol az ellátó rendszerben betöltött szerepéről.

Jelzés esetén, a jelzésre szolgáló nyomtatvány kitöltésével fordulunk a szolgálathoz.

Az egészségügyi szolgáltatók közül – szükség szerint - az alapellátásban dolgozó házi gyermekorvosokkal, gyermekszakápolókkal és a védőnőkkel tartunk kapcsolatot az ügyeleti időben az orvosi ügyelettel.

Kapcsolatot tartunk a bölcsődével, óvodákkal és pedagógiai szakterületek képviselőivel.

A családi bölcsőde működéséhez nélkülözhetetlen követelmény az önkormányzat szociális és gyermekvédelmi osztályával, valamint az ÁNTSZ munkatársaival, illetve a fenntartóval való folyamatos kapcsolattartás.

A feladatellátás szakmai tartalma, módja

Személyi és tárgyi feltételek családi bölcsődében

A Családi Bölcsődét egy teljes állásban alkalmazott vezető, és a munkatársak működtetik

A 7 fős családi bölcsőde csoportszobával, mosdóval, WC-vel, irodával, konyhával és előtérrel – kifejezetten családi napközi céljára átalakított lakásban működik.

A szobákat a gyermekek méretéhez és igényeihez szabott bútorokkal, székekkel, asztalokkal, játékokkal rendeztük be. Tárolókat biztosítunk az utcai és a tartalék gyermekruhák elhelyezéséhez. A helyiségek könnyen tisztántartható melegburkolattal vannak ellátva. Az étkeztetést a helyi szolgáltató központ biztosítja. A táplálást, ételmelegítést az erre a célra szolgáló konyhában oldjuk

meg. A fürdőszobában kapnak helyet a higiénés felszerelés kellékei. Valamennyi vizesblokkal ellátott helyiség járólapos, csempézett.

Az épülethez tartozik kert, benne játékok, amelyek az előírásoknak megfelelnek.

Biztosítjuk a módszertani útmutatóban részletezett, sürgősségi ellátáshoz szükséges elsősegélynyújtó felszerelést, melyet elérhető helyen, de a gyermekek által nem hozzáférhetően tartunk. A családi bölcsőde házi patikájában a szükséges gyógyszereket is biztonságosan tároljuk.

Kiemelt szakmai céljaink

Kiemelt szakmai céljainkat a gondozás-nevelés alapelveivel és feladataival összhangban határoztuk meg. Ellátásainkat, szolgáltatásainkat a gyermekek életkorához, szükségleteihez, igényeihez igazítjuk. Naponta négyszer biztosítunk étkezést, amely reggeli, tízórai, ebéd és uzsonna. Ügyelünk arra, hogy jó minőségű, tápláló és egészséges ételek kerüljenek a változatos étrendbe. A kisgyermekek fokozott ásványi anyag, vitamin, fehérje és energia-szükséglete megkívánja a húsfélék, tejtermékek és zöldségfélék megfelelő arányát, mind mennyiségben, mind minőségben. Irányadónak tartjuk 37/2014. (IV.30.) Emmi rendeletet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról.

Családi bölcsődénk szolgáltatást nyújtójának és munkatársainak képzését, az önképzést a változó feltételek, kihívások miatt fontosnak tartjuk.

Intézményünkben a képzési terv alapján biztosítjuk a munkatársaknak:

- pontszerző képzéseket
- belső képzéseket
- jogszabály által előírt egyéb szükséges képzéseket
- támogatjuk munkatársainkat az önképzés, továbbképzés területén

Folyamatosan figyelemmel kísérjük az egyházi és világi jogszabályváltozásokat.

A szülőkkel való kapcsolatunk alapja, hogy a szülő szerepe a gyermeknevelésben mindenkor elsődleges. Elengedhetetlen a kölcsönös bizalmon és tiszteleten alapuló partnerkapcsolat kialakítása. Az ellátás során figyelembe vesszük az otthonról hozott szokásokat, a szülők kívánságait, amennyiben nem ütközik a bölcsőde működésével, nem sérti a többi gyermek érdekeit. A szülőkkel napi kapcsolatban vagyunk, a kis létszám lehetővé teszi a napi tájékoztatást, megbeszélést.

Beiratkozáskor, a beszkoktatás idején részletes, mindenre kiterjedő információt kérünk a gyermekekről. Félévente szülői értekezletet tartunk. Igyekszünk a családoknál személyes látogatást tenni.

A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

A család rendszerszemléletű megközelítése értelmében a bölcsődei nevelésben elsődleges szempont a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kaphatunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által a szakember hozzájárulhat a család életminőségének javításához.

A koragyermekkori intervenció szemlélet befogadása

A koragyermekkori intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató funkcióját tekintve alkalmas színtér a koragyermekkori intervenció szemléletének alkalmazására. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve vesz részt a gyermekek nevelésében. Mindezek értelmében fontos a szülők számára lehetővé tenni a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató életébe.

A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető individuum, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, a szociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

A kisgyermek egyéni igényeitől függő bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő beszkoktatásra, adaptációs időszakra úgy tekintünk, mint a kisgyermek elveszett biztonságának újratehermentésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”- rendszer, felmenőrendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét.

A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

Fokozatosság megvalósítása

A fokozatosságnak a bölcsődei nevelés minden területét érintő bármely változás esetén érvényesülnie kell. A kisgyermek új helyzetekhez való fokozatos hozzászkoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empatikus, hiteles nevelői magatartása. A bölcsődei nevelésben figyelembe kell venni a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. A fejlődés ütemét mindig magához a gyermekhez viszonyítva kell megítélni. Minden új fejlődési állomásnak kiindulópontja maga a gyermek. Ezért fontos, hogy a bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz járó kisgyermek mindegyike egyéni szükségleteihez igazodó mértékben részesüljön érzelmi biztonságot nyújtó gondoskodásban és támogatásban.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei.

A gondozási helyzetek megvalósulása során a nevelésnek és a gondozásnak elválaszthatatlan egységet kell alkotnia. A gondozás minden helyzetében nevelés folyik, a nevelés helyzetei, lehetőségei nem korlátozódhatnak a gondozási helyzetekre. A fiziológiás szükségletek kielégítése megteremti a magasabb rendű szükségletek kielégítésének feltételeit. A professzionális gondozás, hozzájárul a személyes kapcsolatok pozitív alakulásához és a nevelési feladatok megvalósulásának egyik kiemelt színtere.

A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömeit, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

Napirend:

Napirendünket az évszakoknak megfelelően, a szokásokra, az egészséges életmódra nevelés keretében alakítjuk ki, figyelembe véve az időjárás alakulását:

8:00-8:30	érkezés a családi napközibe
8:30-9:00	szabad játék
9:00-9:30	kézmosás, reggeli
9:30-11:00	játékos foglalkozás (kreatív játékok, versek és mondókák, néptánc, játékos torna)
11:00-12:00	időjárástól függően szabadtéri játék – lehetőség szerint tízórai a szabadban, levegőzés, illetve benti szabad játék
12:00-12:30	kézmosás, ebéd
12:30-15:00	fogmosás, meseolvasás, csendespihenő
15:00-16:00	ébredés, uzsonna, szabad játék, hazamenetel

A családi bölcsődei nevelés feladatai

A bölcsődei gondozás-nevelés feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és a kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával a 20 hetes-3 éves korú egészséges gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése. A hátrányos helyzetű gyermekek esetében törekedni kell a hátrányok és következményeik enyhítésére.

Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

a harmonikus testi, lelki fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése, a fejlődés támogatása

a primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése

egészségvédelem, egészségnevelés, a környezethez való alkalmazkodás és az alapvető kulturhygiénés szokások kialakulásának segítése

szükség esetén speciális szakember bevonásával prevenció és korrekció feladatok ellátása.

Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése

derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, illetve csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában

a kisgyermeknevelő gyermek közötti szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése,

az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én tudat egészséges fejlődésének segítése,

lehetőségteremtés a kisgyermeknevelő és /vagy társakkal közös élmények szerzésére az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését,

a kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával,

a szocializációs problémával küzdő, lassabban fejlődő érzékszervi és/ vagy mozgássérült, sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelése-gondozása speciális többlettörődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,

a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,

a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,

az önálló véleményalkotásra, döntésre, választásra való képessé válás segítése,

ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,

a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

A családi bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó

tevékenységekbe ágyazottan történik. A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés. A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat. A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, akiknek nem a magyar az anyanyelvük.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

Mozgás

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarkok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában. Még több lehetőséget kínál a benti nagymozgásos játékokkal felszerelt külön helyiség használata. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

Mondóka, ének

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömeleményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

Vers, mese

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókinccs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál a népi és az irodalmi műveknek egyaránt helye van.

A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

Alkotó tevékenységek

Az öröm forrása maga a tevékenység – az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés –, nem annak eredménye. A kisgyermeknevelő feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben, szolgáltatónál: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrés, tépés, ujifestés vagy vastag ecsettel festés.

A játék a megismerés, önkifejezés eszköze, a gyermeki fejlődés alapvető tevékenysége, egyúttal a gyermeki öröm forrása. Hozzájárul a világ megismeréséhez, segíti a testi, értelmi és szociális fejlődést.

Az alkotótevékenységek révén, mint a rajzolás, festés, építőjátékok, konstrukciós játékok, fejlesztjük az észlelést, tapintást, a szem és a kéz koordinációját, a finommotorikus mozgást, az önkifejezést, az alkotókedvet.

A verbális fejlesztés az érzelmi, értelmi, szociális fejlődést szolgálja, az ismeretszerzés, a tapasztalatszerzés eszköze. Nagy jelentősége van a verseknek, meséknek, a bábozásnak a szókincsbővítésben, tanulásban.

A környezeti nevelés, a környezetismeret a szűkebb és tágabb környezet, a család, a természet, az évszakok megismerését szolgálja. Játékos foglalkozásokat szervezünk a szobában, a kertben egyaránt. A foglalkoztatás során az egyszerűbbtől haladunk a bonyolultabb felé. Témáink, például: - én és a család, - otthonunk, - kertünk, - növények, állatok, - tágabb környezetünk, - utca, közlekedés, stb.

Ünnepek

A gyermekek számára fontos örömforrást jelentenek az ünnepek, a készülődés, az ünnepvárás. Mesékkel, rajzokkal, zenével készülünk a Karácsonyra, Húsvétra, az Anyák napjára. A gyermeket születésnapjukon közösen köszöntjük fel.

Nevelői programtervezet

A nevelői programunkat az egyházi ünnepekhez, az évszakokhoz, az időjáráshoz igazítjuk.

Tavaszi

Megismerjük az ébredő természetet, mi van a kertben, megismerjük a fák, virágok, állatok nevét, milyen állatot, növényt ismerünk, milyen tulajdonságaik vannak, hol élnek, milyen a hangjuk. Ismerkedünk a színekkel, formákkal.

Ének: Két szál pünkösdrózsa, Süss fel nap.

Vers-mondóka: Fecskeköszöntő, Naphívogató, Virághozó április.

Játék: Nyuszi ül a fűben, labdajátékok, ügyességi játékok.

Foglalkozás: rajz, festés, ajándékkészítés Húsvétra és Anyák napjára.

Nyári

Sok időt töltünk a szabadban, ismerkedünk a nyári örömmel, nyári virágokkal, gyümölcsökkel, zöldségekkel.

Ének: Csiga-biga told ki, Száraz tónak.

Vers-mondóka: Balatonparton, Vásárba hívogató, Iciri-piciri.

Játék: labdajátékok, vizes játékok, kishajó készítés, úsztatás.

Foglalkozás: szabadtéri rajzolás, színezés, gyurmázás, készülődés a nyaralásra.

Őszi

Megbeszéljük, mi történik ősszel, miért változnak az évszakok, miért lesz hűvös, miért hullanak le a fákról a levelek. Megtanuljuk a hónapok nevét, ismerkedünk a hét napjaival.

Ének: Esik az eső, Galagonya.

Vers-mondóka: Dióbél bácsi, A kevély kiskakas, A három nyúl.

Játék: körjátékok, ügyességi játékok.

Foglalkozások: az őszi színei, levélgyűjtés és -préselés, dió- és makkbaba készítés.

Téli

Megbeszéljük, miért van hideg, mi a hóesés, mit jelent a Karácsony, az újév kezdete.

Ének: Hull a pelyhes, Kiskarácsony.

Vers-mondóka: Száncsengő, Suttog a fenyves, Téli erdő.

Játék: hóemberépítés, hógolyóformázás, társasjátékok.

Foglalkozások: apró ajándékok készítése Karácsonyra, díszek készítése karácsonyfára, farsangi álarckészítés, rajzolás, festés.

A mese szerepe

A gyermekek verbális, érzelmi és értelmi fejlesztése érdekében nap, mint nap meséket olvasunk. A klasszikus mesék mellett, Benedek Elek mesegyűjteményein kívül több, más mesekönyvből is merítünk, mint pl. a Babaszemmel sorozat, Legszebb meséim kincsestára, 77 magyar népmese, Bartos Erika könyvei, Bogyó és Babóca sorozat.

Egyéb tevékenységek

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együttességnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

„Saját gondozónő”- rendszer

A biztonság és stabilitás elvének egyik legfontosabb feltétele a személyi állandóság. Minden gyermek bölcsődei ellátásának kezdetétől „saját gondozónője” van. Ő az, aki meglátogatja az otthonában, aki szervezi a beszoktatását, gondozza-neveli, és vezeti a gyermek fejlődésével, állapotával kapcsolatos dokumentációit. A csoportban jelenlévő társ-gondozónővel együtt szervezik a csoport napirendjét, de amikor mindkét gondozónő jelen van, idejüket és figyelmüket elsősorban a „saját gyermekeikre” fordítják.

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei

A bölcsődei nevelés-gondozás sikeressége a családi neveléssel együtt, illetve azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. A bölcsődei felvételnél családlátogatás formájában tájékozódunk a gyermek fejlődési szintjéről, szokásairól, egészségi állapotáról, otthoni napirendjéről, tiszteletben tartva a család intim szféráját illetve kívánságait. Amennyiben szükséges, - a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése illetve megszüntetése céljából - a családlátogatást évközben is megismételjük. Folyamatos a tájékoztatás a szülők és a kisgyermeknevelők között szóbeli és írásos formában egyaránt. A délutáni átadás során a kisgyermeknevelők beszámolnak a napi eseményekről, történésekről, és a fejlődési mozzanatokról, melyeket bejegyeznek az üzenő füzetbe is. A bölcsőde nyitottsága lehetővé teszi azt, hogy a szülők belátogassanak az intézménybe napközben is, tiszteletben tartva a bölcsődei napirend zavartalanágát. Évente 2 alkalommal tartunk szülői értekezletet. Nyílt napok formájában rendezzük meg a jeles eseményeket: Mikulás, Gyermeknap.

A családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a kisgyermek és a szülők otthoni környezetben való megismerése. Lehetőség szerint az első családlátogatásra a beszoktatás megkezdése előtt, a kisgyermek ébrenléti idejében kerüljön sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon a bölcsődei életről, jobban megismerje azokat a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, ami feltétele a későbbi jó együttműködésnek.

Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

A szülővel történő fokozatos beszoktatás a családdal való együttműködést helyezi előtérbe. Az anya, az apa vagy más családtag jelenléte biztonságot ad, segíti a kisgyermeknevelő és a gyermek között az érzelmi kötődés kialakulását, ezzel a gyengéd átmenetet, az új környezethez való alkalmazkodást. A szülővel történő fokozatos beszoktatás folyamata során a kisgyermeknevelő tovább építi a bizalmi kapcsolatot, a szülő információt nyújt a bölcsődei nevelés tartalmáról és a kisgyermekfejlődés sajátosságairól.

Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények, kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az interakciós helyzetet a pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermek fejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a bölcsődevezető. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

A szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább három alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról. A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok továbbgondolására, ezáltal a saját viselkedérepertoár bővítésére. A kisgyermeknevelőktől kapott indirekt megerősítések befolyásolhatják a szülők nevelési szokásait.

Szülői értekezlet

Bölcsődén belül a szülői értekezlet a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja. Egy nevelési éven belül három alkalommal célszerű szülői értekezletet tartani (beszoktatások előtt, a beszoktatásokat követően és a nevelési év vége felé), de a bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet összehívására is sor kerülhet.

Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, honlap, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

Családi bölcsőde és óvoda kapcsolata

A gyermekek életében fontos momentum az óvodássá válás. A zökkenőmentes átmenet érdekében a két intézmény együttműködése elengedhetetlen. Az óvodai beiratkozás előtt közös szülői értekezletet tartunk az óvónőkkel, ahol lehetőség nyílik a szakembereknek arra, hogy bemutassák intézményüket, szakmai munkájukat és az óvodai életet. Az első óvodai napon – az adaptáció megkönnyítése érdekében – a kisgyermeknevelők elkísérik a gyermekeket az új közösségbe.

Az ellátás igénybevételének módja

A családi bölcsőde szolgáltatás igénybevétele önkéntes és a rendszeresített „felvételi kérelem” kitöltésével és a szolgáltatást nyújtónál való leadással kerül iktatásra. A jelentkezés folyamatos. Az ellátás igénybevételét megelőzően a szükséges nyomtatványok kitöltése után a vezető, közli a személyi térítési díjat és megkötik a megállapodást a szülőkkel/törvényes képviselőkkel.

A szolgáltatásról szóló tájékoztatás

Az intézmény által nyújtott szolgáltatásokról az intézmény hirdetőtábláján, és Piliscsaba Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának illetékes osztályán, ill. hirdetőtábláján tájékozódhat a lakosság. A fenntartó minden év február 15-éig tájékoztatja a szülőket a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató nyári nyitvatartási rendjéről. A nyári zárva tartás időtartamát a fenntartó legfeljebb öt hétben határozhatja meg.

Szakmai Program nyilvánossága

A fenntartó által jóváhagyott Szakmai Programot a szülők számára hozzáférhetővé kell tenni. Elhelyezve az intézmény hirdetőtábláján. A betekintést az intézmény vezetője biztosítja.

Szervezeti Működési Szabályzat nyilvánossága

A fenntartó által jóváhagyott SZMSZ-t az intézményben a szülők számára hozzáférhetővé kell tenni. Elhelyezve az intézmény hirdetőtábláján. A betekintést az intézmény vezetője biztosítja.

Házirend nyilvánossága

A Házirendet a fenntartó jóváhagyását követően, nyilvánosságra kell hozni. Ki van függesztve, a szülők számára is megtekinthető helyen. Elhelyezve az intézmény hirdetőtábláján. Beiratkozáskor a szülőknek szóbeli tájékoztatást adunk a Házirend tartalmáról és 1 pld-t számára átadunk.

Jogok

Adatkezelés és gyermekjogok

A gyermekekről és szüleikről csak és kizárólag a törvényes képviselő által részünkre átadott – a feladatellátáshoz szükséges - adatokat kezeljük és tartjuk nyilván. Azt másik félnek át nem adjuk. A gyermekekről a napköziben videó felvétel és fénykép készülhet, melyhez a szülő írásban hozzájárul. A gyermekek adatait, fejlődésüket és tevékenységükkel kapcsolatos ismereteket a gondozók és a munkatársak titoktartással kezelik.

Panaszjog érvényesítése

A gyermeki jogok védelme minden olyan olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervezetek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a fenntartónál (Magyarországi Evangélikus Egyház) az szolgáltatást nyújtónál.

Gyermekjogi képviselő: Dr. Pálincás Zsuzsanna

E-mail: zsuzsanna.palinkas@ijb.emmi.gov.hu

Telefon: +36 20 4899 639

A személyes gondoskodást végzők jogai

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi rendszerben foglalkoztatottakat – a külön jogszabályban meghatározott munkakörükkel összefüggésben – megilleti az a jog, hogy személyüket megbecsüljék, emberi méltóságukat és személyiségi jogukat tiszteletben tartsák, tevékenységüket értékeljék és elismerjék.

Alapellátáson túli szolgáltatásaink

Az alapellátáson túl a következő szolgáltatásokat nyújtjuk szabad kapacitásunk, ill. igény esetén: ha a szülők munkabeosztása igényli, megállapodás alapján korábban is fogadunk gyermekeket, illetve további időszakos gyermekfelügyeletet is vállalunk, időszakos gyermekfelügyelet, néhányórás szülői elfoglaltság esetére
Lelkigondozás a szülők, családok igényei szerint.